

РЕМЕСЛЕННАЯ КНИЖКА.

KSIĄŻKA
RZEMIEŚLNICZA.

Адама Струс
ВЫДАНА

1 июля 1903 г.
ЦѢХОВОЮ УПРАВОЮ.

Чиновникъ Магистрата

Książka niniejsza składa się z kart szesnastu numerem ciągłym oznaczonych.

Старший
ŁÓDŹ. *А. Кайнер.*
L. FISCHER, KSIĘGARNIA.

Щеб. Газр. № 10. Лодзь, 8 Юля 1893 г. Подпис. Подполк. Данильчук.

Надстарший Г. Власов

ИЗВЛЧЕНІЕ

изъ правилъ о обязанностяхъ подмастерьевъ и о
взысканіяхъ за неисполненіе сихъ правилъ.

---

1. Всякій подмастерье обязанъ имѣть ремесленную книжку, описанную въ статьяхъ 53 и 54 основнаго постановленія 19 (31) Декабря 1816 г.

2. Подмастерье поступающій на работу долженъ (ст. 50) книжку представить мастеру, у котораго условился работать, для храненія и записки въ ней числа поступленія на работу или же въ управу старшинъ, буде мастеръ того не исполнитъ.

3. Кромѣ сего въ книжкѣ этой согласно предписанію б. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 7 (19) Марта 1817 г., должно быть записано время, на которое условился подмастерье и размѣръ заработной платы.

4. Подмастерье оставляющій работу обязанъ получить отъ мастера въ своей ремесленной книжкѣ росписку и увольненіе отъ работы (ст. 56).

5. Подмастерье, получившій деньги впредъ или условившійся работать усло-

W Y C I A G

z przepisów o czeladnikach i o karach za niewykonanie
tych przepisów.

---

1. Każdy czeladnik obowiązany mieć książkę rzemieślniczą, opisaną w artykułach 53 i 54 Głównego Postanowienia z dnia 19 (31) Grudnia 1816 roku.

2. Wyszukawszy robotę, czeladnik powinien (Art. 50) książkę złożyć u Majstra, do którego się ugodził, dla zachowania takiej i zapisania daty, od której zaczął pracować, albo też złożyć w Urzędzie Starszych, jeżeliby Majster tego nie spełnił.

3. Nadto w książeczce tej stosownie do reskryptu b. Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 7 (19) Marca 1817 r., powinien być zapisany czas, przez który czeladnik zobowiązał się pracować i pobierana płaca.

4. Opuszczając robotę, czeladnik obowiązany jest uwolnienie go od roboty mieć zapisanem przez Majstra w swojej rzemieślniczej książce (Art. 56).

5. Czeladnik otrzymawszy pieniądze z góry, albo ugodziwszy się pracować przez

вленное время, не можетъ требовать выдачи книжки и свидѣтельства, пока не удовлетворить или не отработаетъ долга и не исполнить своихъ обязательствъ, согласно требованію мастера [ст. 58].

6. Принимающій подмастерья безъ книжки и посвидѣтельствованія по мѣсту послѣдней работы, обязанъ вознаграждать всѣ причиненные имъ кому либо потери и убытки и кромѣ того подвергается штрафу въ 4 руб. 50 коп. [ст. 59].

7. Подмастерья изъ жителей здѣшняго края, безъ книжки и свидѣтельства считаются бродягами и на основаніи ст. 635 и 636 ВЫСОЧАЙШЕ утвержденнаго въ 1860 г. устава о гминныхъ судахъ, а также по силѣ ст. 5 постановленій 6. Совѣта Управленія Царства отъ 15 [27] ноября 1863 г., подвергаются аресту отъ 1 до 3 дней и даже отдачѣ, за повтореніе сего, въ домъ пріюта и труда отъ 3 недѣль до 3 мѣсяцевъ и высылкѣ на родину транспортнымъ порядкомъ, по опредѣленію настоящей власти.

Равномѣрно подлежатъ удаленію изъ города и подмастерье, который, оставивъ мастерскую и фабрику, не поступить въ теченіи 48 часовъ въ другое заведеніе.

8. Подобно тому и иностранный подмастерье, буде онъ не занимался работою въ здѣшнемъ городѣ и краѣ, долженъ имѣть свидѣтельство о работѣ [Kundschaft или Livret], если же производилъ работу въ

oznaczony czas, nie może wymagać wydania mu książeczki lub świadectwa, dopóki nie zaspokoi lub nie odrobi długu i przyjętych na siebie zobowiązań, stosownie do żądania Majstra (Art. 58).

6. Przyjmujący czeladnika bez książki lub świadectwa z ostatniej jego roboty, obowiązany jest zaspokoić wszystkie straty z tego tytułu wynikłe i oprócz tego podlega karze Rs. 4 kop. 50 (Art. 59).

7. Czeladnicy tutejszego pochodzenia bez książki i świadectwa, uważani są za włóczęgów i na zasadzie Art. 635 i 636 Najwyższej zatwierdzonej w roku 1860 ustawy o Sądach Gminnych, jak również w myśl Art. 5-go Postanowienia b. Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 15 (27) Listopada 1863 r. podlegają aresztowi od 1 do 3 dni, a nawet za powtórzeniem, oddaniu do domu przytulku i pracy od 3-ch tygodni do 3-ch miesięcy i wysłaniu transportem do miejsca urodzenia, podług decyzji właściwej władzy.

Również podlega wydaleniu z miasta i taki czeladnik, który porzuciwszy warsztat lub fabrykę, nie wstąpi do innej w ciągu 48 godzin.

8. Stosownie do powyższego przepisu, zagraniczny czeladnik, jeżeli nie pracował w tutejszym kraju, również winien być opatrzony świadectwem roboty (Kundschaft albo Livret), jeśli zaś pracował w tutejszym kraju, to na

здѣшнемъ краѣ, то на основаніи ст. 96 долженъ имѣть ремесленную книжку.

9. Подмастерья, оставляющіе работу, должны быть понуждаемы строгими полицейскими мѣрами къ исполненію своихъ обязанностей [ст. 85], упорствующие же въ этомъ злоупотребленіи, подвергаются заключенію въ исправительно-смирительномъ домѣ четыре недѣли и лишаются подмастерскаго свидѣтельства [ст. 86].

10. Предписаніемъ б. Правительственной Коммисіи Внутреннихъ дѣлъ 17 [29] Января 1850 г. № 885, примѣнено дѣйствіе [ст. 137] къ подмастерьямъ и на семъ основаніи запрещено имъ дѣлать между собою стачки, а тѣмъ болѣе подстрѣкать другихъ къ требованію возвышенія заработной платы [Wochenlohn] подъ опасеніемъ взысканія опредѣленнаго уголовными законами. На основаніи ст. 894 улож. о наказ. уголов. и справ., зачинщики подвергаются аресту отъ 3-хъ недѣль до 3-хъ мѣсяцевъ, остальные же отъ 7 дней до 3-хъ недѣль.

11. Въ случаѣ возникшаго спора о вознагражденіи за работу, подмастерье обязанъ на основаніи 142 ст. обратиться въ управу старшинъ, которая или сама рѣшитъ дѣло или препроводитъ оное къ мѣстной власти.

12. Если подмастерье, ученикъ или рабочій самовольно оставитъ мастерскую или фабрику и не явится въ оную въ продолженіи 24 часовъ, въ такомъ случаѣ мастеръ

засадіе Art. 96 powinien mieć książeczkę rzemieślniczą.

9. Czeladnicy opuszczający robotę, powinni być znaglени surowemi policyjnemi karami do wypełnienia swoich obowiązków (Art. 85), trwający zaś upornie w tem nadużyciu, podlegają zamknięciu w domu kary i po-prawy na cztery tygodnie i pozbawieniu listu wyzwolenia (Art. 86).

10. Reskryptem b. Komisji Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 17 (29) Stycznia 1850 roku № 885, zastosowano Art. 137 do czeladników i na tej zasadzie wzbroniono im robić między sobą zмовы, a tem bardziej poduszczać innych do wymagania podwyższenia płacy za robotę (Wochenlohn), pod karą przepisami karnemi ustanowioną.

Na zasadzie Art. 894 Kodeksu kar głównych i poprawczych, podżegacze podlegają aresztowi od 3-ch tygodni do 3-ch miesięcy, inni zaś od 7 dni do 3-ch tygodni.

11. W razie zaszłego sporu o płacę za robotę, czeladnik obowiązany jest na zasadzie Art. 143, udać się do Urzędu Starszych, który albo sam rozpozna sprawę, albo też zakomunikuje ją miejscowej władzy.

12. W razie samowolnego wydalenia się czeladnika, terminatora lub robotnika i nieprzybycia do warsztatu w ciągu 24 godzin, Majster lub właściciel fabryki obowiązany

либо владѣлецъ заведенія, обязанъ сдѣлать соотвѣтственную отмѣтку въ контрольной книгѣ и безотлагательно сообщить о томъ мѣстному полицейскому начальству, коего обязанностью будетъ сдѣлать розыскъ; мастера же и владѣльцы фабрикъ, неисполнившіе сего въ продолженіи 24 часовъ, подвергаются взысканію опредѣленному за незаявленіе; въ случаѣ болѣе продолжительнаго незаявленія объ отсутствіи подмастерья, ученика и рабочаго, мастера или владѣльцы фабрикъ подвергаются взысканію полицейскаго начальства въ порядкѣ установленномъ **ВЫСОЧАЙШЕ** утвержденнымъ 19 (31) Декабря 1896 года положеніемъ о губернскихъ и уѣздныхъ управленіяхъ въ Царствѣ Польскомъ.

13. Подмастерья самовольно оставившіе мастерскія или фабрики, а равно консенсовые, незаявленные въ управѣ старшинъ цѣха, наконецъ ученики бѣжавшіе изъ мастерскихъ и тайно занимающіеся ремесломъ, считаются бродягами и подлежатъ дѣйствию изложенныхъ выше въ ст. 6 правилъ о бродягахъ.

записать tę niebytność do księgi kontrolowej i niezwłocznie zawiadomić o tem Naczelnika miejscowego rewiru, który obowiązany będzie stosowne poszukiwania dopełnić. Majstrowie zaś i właściciele fabryk, nie spełniający tego w ciągu 24 godzin, będą pociągani do odpowiedzialności policyjnej za niezameldowanie; w razie dłuższego niemeldowania o nieobecności czeladnika, terminatora lub robotnika, Majstrowie lub właściciele fabryk podlegają karze przez władze policyjne ustanowionej.

13. Czeladnicy samowolnie opuszczający warsztaty lub fabryki, jak również konsensowi nie meldowani w urzędach Zgromadzeń Starszych, наконецъ terminatorzy zbiegli z warsztatów i pokątnie zajmujący się rzemiosłem, uważani będą za włóczęgów i podpadają pod przepis Art. 6 wyżej zacytowanego prawa o włóczęgach.

ОПИСАНИЕ ВЛАДѢЛЬЦА КНИЖКИ

Адамъ Струсъ Подмастерье
 Ремесла *пекарей*
 Лѣтъ *14*
 Родился *дер. Брусица*
 Уѣзда *Лодзанскаго*
 Губерніи *Поморской*
 Работаетъ у *Августа Вагнера*
 Мастера то же ремесла -

ПРИМѢТЫ ЕГО

Ростъ *средній*
 Лицо *правильное*
 Волосы *русые*
 Глаза *голубые*
 Носъ *уменьшенный*
 Борода *русыя*
 Особья примѣты *и т.д.*
 Собственноручная подпись

Мегранодегер

OPIS OSOBY

Adam Strus Czeladnik
 Kunsztu *piekarskiego*
 Ma lat *14*
 Rodem z *wsi Brusiца*
 W Powiecie *Lodzkiem*
 Gubernii *Piotrkowskiej*
 Pracuje u *Augusta Wagnera*
 Majstra tegoż kunsztu,

RYSOPIS JEGO

Wzrost *średni*
 Twarz *okrągła*
 Nos *mały*
 Włosy *blond*
 Oczy *niebieskie*
 Broda *ruska*
 Znaki szczególne *nie ma*

Podpis własnoręczny czeladnika.

~~Adam Strus~~
Adam Strus

Во настоящей книге за
титулом и печатю всего
тридцать две страницы.
И. Александровъ Шинд 190.

Копированный
рукою Н. Александровъ

А. М. Шинд

